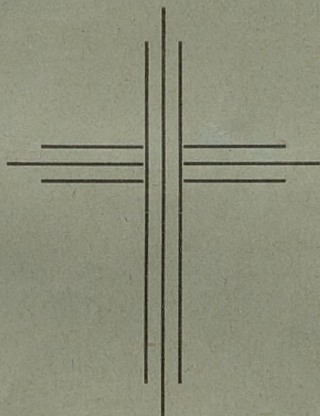
CZYN KATOLICKI

OKÓLNIK DIECEZJALNEGO INSTYTUTU
AKCJI KATOLICKIEJ W CZĘSTOCHOWIE

Duch Chrystusowy w szkole i wychowaniu podstawą odbudowy narodów.

CZĘSTOCHOWA

Rok IV Grudzień 1937 Nr. 12.

SPIS RZECZY.

DIECEZJALNY INSTYTUT A. K.:

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW:

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIET:

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY MĘSKIEJ:

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ:

CARITAS:

Od Redakcji.

Spis rzeczy czwartego rocznika „Czynu Katolickiego“ załączymy do numeru styczniowego.

CZYN KATOLICKI

OKÓLNIK DIECEZJALNEGO INSTYTUTU AKCJI KATOLICKIEJ

Abonament roczny 3 zł. z przesyłką	CZĘSTOCHOWA ul. Najśw. Maryi Panny 64	P. K. O. Nr. 68.960 Telefon Nr. 17-10
Rok IV.	Grudzień 1937	Nr. 12.

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

DIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOL.

Z OKAZJI ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

Najdostojniejszemu Arcypasterzowi Diecezji

J. E. Księdzu Biskupowi Dr. Teodorowi Kubinie
J. E. Ks. Biskupowi-Sufrag. Antoniemu Zimniakowi

Szanownemu Naczelnemu Instytutowi Akcji Katolickiej, Związkom, Bratnim Stowarzyszeniom, Przew. Księżom Asystentom, Zarządom Paraf. A.K. Kierownictwom Oddz. i Członkom

przesyłają

życzenia radości w Bogu i obfitych łask z rąk Bożej Dzieciny,

Diecezjalny Instytut Akcji Katol.
Katolickie Stowarzyszenie Mężów
Katolickie Stowarzyszenie Kobiet
Katolickie Stow. Młodzieży Męskiej
Katolickie Stow. Młodzieży Żeńskiej

Kwadrans religijny.

Nauka Bożego Narodzenia.

Po dniach mroku i oczekiwania, po długich tygodniach Adwentu, nadchodzi radosne święto Bożego Narodzenia. W najuboższe lepianki nawet, w nędzę baraków, gdzie bezrobotni cierpią głód, wchodzi anioł pocieszenia. Boża Dziecina przyszła na świat.

Przed przyjściem Chrystusa również noc zalegała świat cały. W stanie rozkładu była ówczesna kultura. Upadek wiary religijnej i zanik poczucia moralnego panował nagminnie. Miejsce ogniska rodzinnego zajęła rozpusta i wyuzdanie, Wychowanie dzieci zeszło na plan ostatni. Pozostawiono je niewolnikom, wsączającym jad

zgnilizny i niewiary w młodociane serca. A w stosunkach społecznych podział na wolnych i niewolników, nie posiadających żadnych praw, uważanych za rzecz, którą można sprzedać, wymienić, zniszczyć, czy użyć do czego się chce. Przeraźliwie nędzna egzystencja tych milionowych mas przy olbrzymich bogactwach i przywilejach nielicznych wybrańców losu.

Ludzkość staczała się coraz niżej, nie widząc w sobie ratunku. I coraz bardziej budziła się tęsknota za Odnowicielem, który z nieba przyjdzie i światu przyniesie pokój i szczęście, za Mesjaszem, który wskaże ludziom świetlistą drogę do Boga.

I Odnowiciel przyszedł. Obłoki spuściły Sprawiedliwego. I wywiódł z chaosu ówczesny świat. Ognisko rodzinne przemienił w znicz świętości. Dziecięcą duszę otoczył najczulszą troską, a stosunkom społecznym między ludźmi dał za podwalinę przykazanie o miłości bliźniego i sprawiedliwości.

Obecnie przeżywamy podobny okres załamania się naszej kultury na całej linii. Źródłem najgłębszym tego kryzysu jest odwrócenie się świata od nauki chrystusowej, porzucenie tej wąskiej ścieżki ewangelicznej, wiodącej do bram niebieskich.

A jaki tego skutek? Chaos i zamieszanie. Czyż nie widzimy na każdym kroku zatracenia szacunku do sakramentu małżeństwa, plagę rozwodów, przechodzenia na inne wyznanie, by zmienić żonę, rozszerzanie się niedozwolonych praktyk w małżeństwie zabijanie dzieci w łonie matki itd.

A w wychowaniu ileż zakusów na prawa boże do duszy dziecka?

Cóż dopiero mówić o tym najbardziej bijącym w oczy kryzysie, o kryzysie gospodarczo-społesznym. Z powodu złego ustroju społecznego, dobra i dochody narodowe tak są nierównomiernie rozdzielane, że struga złota spływa w ręce nie wielu, podczas gdy przeważna część społeczeństwa nie może osiągnąć najskromniejszego utrzymania, owszem, skazana jest na ciągłe bezrobocie. Życie gospodarcze tak jest urządzone, że z człowieka czyni narzędzie produkcji, a z kapitału wszechmoc. Panującym stylem życia gospodarczego stał się niemoralny sposób nabywania majątku i nieliczącą się z moralnością konkurencja.

Ten smutny stan obecnego świata ma swych złowróżnych proroków, którzy wieszczą naszej kulturze zagładę. Wszystkie bowiem próby uszanowania tych stosunków kończą się fiaskiem. Ratunku szuka się wszędzie, tylko nie w Chrystusie. A tylko Chrystus może nas wybawić z tej toni. Tylko wprowadzenie w życie Jego nauki, może uleczyć świat.

My członkowie AK mamy być szturmowcami w tej walce o żywą wiarę. Mamy być pionierami radosnej nowiny o Królestwie Chrystusowym na ziemi. „Odnowić wszystko w Chrystusie", winno być hasłem naszym bojowym. Odnowić w Chrystusie stosunki ro-

dzinne, wychowawcze, stosunki społeczne. Odnowić wszystko, co schorzałe, co potrzebuje tchnienia innego ducha, innego życia.

Niech zbliżająca się uroczystość Bożego Narodzenia, narodzenia Tego, który we wszystkie dziedziny współczesnego życia wniósł odrodzenie, zachęci nas do budowania w Jego duchu czasów dzisiejszych. To nasz apostolski obowiązek. Przypomnieć komu należy, że odnowicielem czasów, budowniczym życia jak wówczas przed wiekami, tak i dziś może być jedynie Chrystus. N.

Nie ustawać w pracy!

Z przykrością ale szczerze trzeba stwierdzić, że pomimo dużych wysiłków czynionych przez centrale nie tylko że nie widać większego postępu w pracy, ale daje się zauważyć w wielu wypadkach nawet pewne cofanie się. Do takiego wniosku upoważniają m. in. ostatnio przeprowadzone wizytacje oddziałów, które pozwoliły stwierdzić jeśli nie upadek żywych kiedyś organizacji, to przynajmniej przykry w nich zastój.

Rozumiemy to dobrze, że nadchodzą czasem okoliczności, z powodu których życie organizacyjne musi podupaść. I w takich wypadkach jesteśmy wyrozumiali, lub jeśli kto woli — bezradni. Ale trudno jest zrozumieć podobne zjawisko, jeśli ono staje się niemal powszechnym.

Dziesięć lat mija, od czasu założenia w diecezji naszej pierwszych komórek organizacyjnych obecnej Akcji Katolickiej. Należałoby sądzić, że w ciągu tych lat wiele zdołaliśmy się nauczyć, że zebraliśmy bogaty kapitał sił katolickich i tym kapitałem nauczyliśmy się celowo i pożytecznie rozporządzać. Że zmobilizowaliśmy te siły w potężnych organizacjach, wskazaliśmy im cel i zachęcili do działania.

Krzywdzącym byłoby mniemanie, że żadnych pod tym względem nie osiągnęliśmy rezultatów. Ale że nie są one wystarczające — tego zaprzeczyć nie można. Po dziesięciu latach nieustannych wysiłków, dużego nakładu sił, czasu i kosztów — stanowczo należało się oczekiwać poważniejszych wyników.

Tymczasem co my dziś reprezentujemy w wielu wypadkach, jak po tylu latach pojmujemy swe zadanie?

Czy organizacje nasze mogą się chlubić poważniejszymi zdobyczami dzielnych jednostek? Czy przez te organizacje potrafimy skutecznie wpływać na opinię publiczną, urabiać ją, przekonywać dla idei katolickiej? Czy stworzyliśmy żywy ruch umysłowy i społeczny w diecezji? Czy masom szerokim daliśmy możność poznania nie tylko piękna wiary, ale i jej wartości dla życia osobistego i zbiorowego? Wszak to było naszym zadaniem. A tymczasem... czy nie zamknęliśmy się raczej w ciasnych kołach w salach parafialnych,

czy nie zwęziliśmy swej działalności do urządzenia różnych manifestacji i uroczystości, a więc do rzeczy zewnętrznych i raczej drugorzędnych?

Przykro jest poprostu snuć dalej te przypuszczenia, które nie będą pozbawione gorzkiej prawdy. Zagubiliśmy, zdaje się, ideę czynu katolickiego.

Apostolstwo Akcji Katolickiej — to nietylko rzecz dobrej woli i dobrych chęci. Jeśli nakaz do pracy w tym kierunku wyszedł od Stolicy świętej, jeśli stoi za nim wola biskupa diecezji, jeśli uprawnienie do pracy tego rodzaju płynie z sakramentu bierzmowania, to nie wolno traktować tego obowiązku i stawiać go na szarym końcu swych zadań. Trzeba to zrozumieć, że idea pracy katolickiej poprzez nakazane organizacje stanowi dziś jeden z najistotniejszych obowiązków katolika. I to tymbardziej, że tej pracy jest wiele, a nie ma jej kto wykonywać.

Na działalność katolicką czeka obszerna dziedzina życia wewnętrznego. Czeka na nią podminowane bezbożnymi ideami życie społeczne. Czeka prasa katolicka, wegetująca marnie obok złej, przewrotnej i ziejącej szatańską nienawiścią prasy kierunków niekatolickich, prasy popieranej ciągle przez masy katolickie, którym brakło uświadomienia. Czeka dziedzina oświatowa, opanowana znów przez apostołów komunizmu lub bezbożnictwa. Czeka słowem całe życie, które winno pulsować żywo pod tchnieniem ducha Chrystusowego, a tymczasem ulega duchowi obcemu idei Chrystusowej.

To trzeba sobie dobrze uświadomić.

Traktowanie organizacyj katolickich jako własności jednostek, spychanie ich do rzędu skromnych figurek zdobiących mury kościołów to krzywda wyrządzona wielkiej sprawie, to utrata pozycji, na które wdziera się nie przebierająca w środkach propaganda antykatolicka i antyreligijna.

Czyż można bez drżenia brać odpowiedzialność na siebie za te straty przed tymi, którym wypadnie pracować później?

Dziś jest jeszcze czas odrobić zaniedbania. Jest czas na ujawnienie swego prawdziwego oblicza, czas na dokonanie rewii sił. Nie będzie tego czasu, gdy pozbawione naturalnych tam fale grożącego potopu zła, rozlewać się poczną i topić wszystko, co nie zdołało się odpowiednio zabezpieczyć, a istnieć musi, bo do istnienia i działania zostało stworzone i powołane.

W obliczu nowego roku pracy zastanówmy się nad tymi pytaniami i usiłujmy dać na nie godną odpowiedź w postaci wzmożonej, z zaparciem siebie, apostolską gorliwością ożywionej pracy.

By nam nie wytknięto kiedyś, że nie było nas przy narodzinach nowego życia, że więc nie wolno nam zabierać głosu nawet tam, gdzie chodziło będzie o nasze naturalne prawa.

Komunikaty i zarządzenia Diec. Inst. A. K.

1. Zebranie Rady Diecezjalnej A. K.

W niedzielę dn. 5 grudnia odbędzie się w Hospicjum Księży w Częstochowie, przy ul. 3-go Maja 6, doroczne zebranie członków Diecezjalnej Rady Akcji Katolickiej. Nabożeństwo w kaplicy Hospicjum rozpocznie się o godz. 9 m. 30. Dokładny program obrad otrzymają członkowie Rady wraz z imiennymi zaproszeniami.

2. W sprawie programu rocznego.

W następnym numerze „Czynu" podany zostanie dokładny program pracy dla ogólnej Akcji Katolickiej i Stowarzyszeń. Program lokalny, obejmujący potrzeby ściśle parafialne opracują Zarządy Parafialne AK samodzielnie i dołączą do programu diecezjalnego. W sprawach ogólniejszego znaczenia obowiązane są Zarządy porozumieć się z Diec. Instytutem.

3. Miesiąc propagandy prasy diecezjalnej.

Wobec niewystarczających wyników dnia propagandy prasy jak i wobec nowego programu pracy, miesiąc styczeń wykorzystamy raz jeszcze dla propagandy „Niedzieli" i „Kalendarza Janogórskiego".

Celem nowych usiłowań będzie zwiększenie ilości egzemplarzy tygodnika diecezjalnego i kalendarza w kolportażu parafialnym, ze względu na aktualność obu wydawnictw, które już omawiają lub będą omawiać zagadnienia łączące się najściślej z programem pracy.

Zechcą Sz. Zarządy Par. A.K. opracować w grudniu w ścisłym porozumieniu z ks. Asystentami Kościelnymi program propagandy na cały miesiąc, aby z początkiem nowego roku przystąpić odrazu do jego wykonania. „Niedziela", która w dalszym ciągu ulegnie większym zmianom, ułatwi niewątpliwie spełnienie tego zadania.

4. Prace do wykonania.

1 — Opracować program parafialny na rok 1938. 2 — Opracować program propagandy prasy diecezjalnej w miesiącu styczniu. 3 — Przygotować materiał do sprawozdań rocznych. 4 — Uregulować należności w centralach AK z tytułu czasopism i pomocy organizacyjnych. 5 — W miastach przygotować program kursów społecznych lub wykładów. 6 — Na wsi zainteresować lud deklaracją Rady Społecznej przy Prymasie Polski o położeniu wsi, 7 — Przygotować wspólną uroczystość świąteczną dla wszystkich parafialnych kolumn A. K.

5. Ważne dla wsi.

Ukazała się deklaracja Rady Społecznej przy Prymasie Polski o położeniu wsi polskiej. Ze względu na ogromną aktualność sprawy

należy z deklaracją tą zapoznać jaknajszersze rzesze wiejskie. Pomocą służyć będzie „Niedziela", która w kilku artykułach poda w popularnej formie zasadnicze myśli deklaracji.

6. Sprawozdania roczne.

W grudniu centrale diecezjalne roześlą formularze sprawozdawcze do sprawozdań ze stanu Akcji Katol. w r. 1937. Formularze te należy starannie wypełnić i przesłać we wskazanym terminie do Instytutu lub Stowarzyszeń.

7. Odczyty przy pomocy przezroczy.

W dziale KSMM na str. 252 podany jest komunikat o powstaniu wytwórni przezroczy filmowych. Ze względu na doniosłość akcji prosimy o zainteresowanie się komunikatem.

8. „Żyj po Bożemu".

To tytuł popularnych, doskonałych czytanek dla ludu na tematy religijne i społeczne. 100 sztuk — 50 gr. Adres: XX. Misjonarze M.B. Saletyńskiej, Lwów — Zniesienie.

REFERAT REKOLEKCJI ZAMKNIĘTYCH

Najbliższe serie rekolekcyjne.

Odbędą się w Diec. Domu Rekolekcyjnym przy ul. św. Barbary 43 w następujących terminach:

Dla młodz. żeńskiej i Dzieci Maryi od 4 — 8 grudnia.

Dla pań nauczycielek od 2 — 6 stycznia 1938 roku.

Początek każdej serii pierwszego dnia o godz. 19, zakończenie w ostatnim dniu rano.

ZE SKŁADNICY DIEC. INSTYTUTU AKCJI KATOLICKIEJ

Nowe wydawnictwa.

Nakładem „Ostoi" wydane zostały ostatnio:

P. Staśko: Nowe jasełka polskie. Teatr dla mł. m. Cena 85 gr.

*A**** Nasze kolędy. 50 najpiękniejszych kolęd na 2 głosy równe. Cena 1.20 zł.

Ks. J. Zieja: Ach, witaj Zbawco. Bibl. Wiecz. Cena 1 zł.

R. P.: Uroczyste przyjęcie do KSMŻ. Cena 35 gr.

R. P.: Uroczyste przyjęcie do KSMM. Cena 35 gr.

Ks. Wł. Lesiak: Droga na szczyty. 12 Kwadransów ewangelicznych, cena 1 zł.

Ks. Wł. Lesiak: Wielkie żniwo. 11 pogadanek ewangelicznych, Cena 70 gr.

Ks. Wł. Lesiak: Młodzież a sprawy społeczne. 16 pogadanek ankietowych. Cena 70 gr.

Ks. Wł. Lesiak: Patrz i czyń! 12 pogadanek ankietowych. Cena 60 gr.

St. Kwaśnik: Dziesięć wiwatów na powitanie, pożegnanie i imieniny, na trzy głosy równe. Cena 1 zł.

Do nabycia w Składnicy Diec. Inst. A. K.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW

Najświętsze Serce Jezusa — Przyjdź Królestwo Twoje!

Korzystajmy z czasu!

Drodzy mężowie!

Okres jesienno-zimowy to najodpowiedniejsza pora dla naszej pracy. A jest jej dużo. Urabianie i kształcenie członków naszych Oddziałów, praca oświatowa przez odczyty, referaty i wykłady, działalność apostolska w parafii, szerzenie dobrej prasy, opieka nad młodzieżą, plenienie złych obyczajów, wciąganie nowych ludzi do organizacji, a przede wszystkim to, co z nakazu Episkopatu winno znajdować się głównie na warsztacie naszej pracy — szerzenie katolickich zasad społecznych — oto część tylko naszych zadań, jakie mamy do wykonania.

Jeśli ożywieni jesteśmy dobrą wolą do pracy dla dobra Kościoła i Narodu, nie wolno nam gnuśnieć w bezczynności, czekać na pomoc z zewnątrz, ale sami musimy wykazywać pożyteczną inicjatywę i z zapałem brać się do tego, co przedstawia się nam jako nasz wielkiej wagi obowiązek.

W pracy tej wykorzystajcie pilnie „Niedzielę", która przynosi i przynosić będzie jeszcze więcej materiału dyskusyjnego. Roztrząsajcie poruszane w niej zagadnienia, radźcie nad tym, jak można działać w kierunku poprawy pewnych dziedzin życia na waszym terenie i dzielcie się wrażeniami z redakcją.

Z wielkim smutkiem przekonaliśmy się, z przeprowadzonych ostatnio wizytacji w kilku oddziałach, o pewnym w nich zastoju, tak jak gdyby brakło pola do pracy.

Mężowie, wy usypiać nie powinniście. Na was zwrócone są nieraz oczy całej parafii. Dajcie przykład tężyzny organizacyjnej i zrozumienia obowiązków katolickich.

W najbliższym czasie znów odwiedzać będziemy niektóre oddziały. Pragniemy zastać je w pełni życia.

A więc bierzmy się z ochotą do pracy.

Pozdrawia Was serdecznie Wasz

Sekretarz Generalny.

Komunikaty i zarządzenia K. S. Mężów.

1. Nad czym pracować w grudniu?

Grudzień szczególnie wiele dostarcza pracy. Trzeba odbyć zebranie kierownictwa i miesięczne-ogólne. Uporządkować książki, pozbierać składki zaległe, uregulować długi w centrali, zebrać ofiarę na wotum związkowe — słowem całą księgowość doprowadzić do ładu. Na zebraniu ogólnym omówić sprawy społeczne, poruszane w piśmie „Na Wyżyny" i „Niedzieli", Kwadrans religijny odczytać, dla wykończenia hasła o wychowaniu. Omówić sprawę propagandy prasy w grudniu. Pomyśleć o czekających nas w styczniu wyborach do kierownictw, jeśli zajdzie taka potrzeba. Postarać się o wciągnięcie do naszej pracy nowych i dzielnych ludzi. Zastanowić się też nad programem pracy na rok przyszły. Słowem już teraz robić przygotowanie do ścisłego rachunku sumienia organizacyjnego i układać postanowienia.

Dział Diec. Instytutu a nawet działy innych stowarzyszeń dostarczą Wam wiele materiału do rozważań i działania.

2. Z życia naszycn okręgów.

Okręg Częstochowa-Miasto pracuje równo i owocnie. Coraz więcej spraw i potrzeb lokalnych uwzględnia i coraz bardziej kształci się do większych jeszcze zadań.

Również i okręg będziński ożywia się znacznie w pracy wobec bardziej sprzyjających o tej porze warunków. W najbliższym czasie zwołuje zebranie okręgowe, na którym omawiać będzie program dalszej pracy.

Dążeniem naszym jest powołanie do życia nowych okręgów, a przedewszystkim dąbrowskiego i radomszczańskiego. Do tego faktu chcemy już dziś przygotować zainteresowane oddziały.

3. W sprawie organizacyjnej.

Przypominamy, że prawo zawieszania lub rozwiązywania oddziałów, przysługuje wyłącznie Zarządowi Stowarzyszenia jako Centrali. Ze względu na następstwa prawne prosimy o ścisłe przestrzeganie pod tym względem przepisów statutu i ustawy o Stowarzyszeniach.

4. Od nowego roku.

Podajemy do wiadomości, że w nr. następnym zamieścimy obszerniejszy dział dla mężów, w którym uwzględniony zostanie m. in. szczegółowy program pracy. Z tego względu numer „Czynu" ukaże się zaraz po 15 grudnia.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIET

Po wizytacjach Oddziałów w Zagłębiu

Ze względu na dość dużą ilość Oddziałów i znaczny bądź co bądź teren naszej diecezji, wizytacje nie mogą niestety odbywać się często. Wiele Oddziałów czekało cierpliwie, kiedy to na nich przyjdzie kolej i zdawało by się, że właśnie dlatego, że taki długi był czas wyczekiwania, zebranie z obecnością wizytujących pań z Centrali będzie przeplatane pytaniami, prośbami, wyjaśnieniami i t. d. Tymczasem bywało b. różnie, niestety!

Wizytacje wykazywały przedewszystkim bardzo duże różnice w poziomie pracy naszych Oddziałów. Obok mocno zaawansowanych i rozumiejących pracę, a skończywszy na takich, które zebrania kierownictw robią „w miarę potrzeby". — Zależnie od tego, jakie kierownictwo stoi w ogóle na czele Oddziału, i kiedy „zachodziła" ostatnio potrzeba porozumiewania się członkiń między sobą, przygotowano się do odwiedzin Stowarzyszenia. Od tego zaś, uzależnione były w dużym stopniu wrażenia wizytujących pań wyniesione z wizytacji.

Słowem różnorodność spostrzeżeń i wrażeń. Szkoda tylko, że przeważały mniej przyjemne, często właśnie prawie wyłącznie dlatego, że kierownictwo nie stoi na wysokości zadania. Ale może stanie nareszcie, oby jak najprędzej, inaczej będzie źle.

Mało było w Zagłębiu takich kierownictw, które przed wizytacją zrobiły krótkie posiedzenie, aby wspólnie zastanowić się, nad możliwie najlepszym sposobem wyzyskania obecności przedstawicielek Centrali. To też wizytacje nie były łatwe. Trzeba było najpierw wniknąć gruntownie w całokształt pracy Oddziału a następnie podawać różne „lekarstwa" na takie czy inne niedomagania ściśle orgąnizacyjne, czy nawet ideowe.

Dużo, b. dużo trzeba było pytać i prowokować do mówienia — bo kierownictwo często nie miało nic do powiedzenia. A szkoda, bo na następną wizytację trzeba będzie znowu dosć długo czekać.

Braki w naszej pracy są b. znaczne — dla przykładu podamy choćby takie rzuty charakterystyczne: Jedno z kierownictw ma kłopot wielki, bo — nie wie co ma zrobić z członkiniami, które nie chodzą do kościoła, inne z takimi, które nie lubią chodzić do spowiedzi. — Dobrze, że istnieją wizytacje, bo na kursy nie wszystkie kierownictwa przyjeżdżają do poszczególnych ośrodków i niektórym Oddziałom trzeba by za pewien czas wysłać na pomoc misjonarki, które miały by co robić. —

Inne dwa Oddziały znowu są w rozpaczy, że lista członkiń wspierających wzrasta (niekiedy dochodzi do 120 osób) a stale ma-

leje ilość członkiń czynnych. W książce „Spis członkiń" figurują wszystkie razem. Są oddziały które mają 2 — 3 razy więcej członkiń wspierających, aniżeli czynnych.

Gdyby te Oddziały, a szczególnie kierownictwa zastanowiły się nad tym, jak wygląda nasze miesięczne zebranie, czy ono w takim ujęciu, jakie my stosujemy może być ciekawe, czym jest praca całoroczna urozmaicona, znalazło by rozwiązanie dla tych nienormalnych stosunków. Zrobiłyśmy to wspólnie na wizytacji.

A nasza gospodarka finansowa? — Mamy b. zamożne Oddziały, które abonują 1 egzemplarz „Gazety dla Kobiet" i „Zjednoczenie", kursów nie przeprowadzają żadnych, bo to kosztuje. O biblioteczce podręcznej nie mówi się zupełnie, ale pieniądze trzeba mieć „bo inaczej nie można pracować". Tymczasem Centrala słusznie obawia się, że Oddział się sam zlikwiduje pilnując tylko dochodów które często idą przy „okazji" wcale nie na potrzeby i dla rozwoju życia organizacyjnego.

A jak wygląda żywotność niektórych Oddziałów, uczestniczenie członkiń w zebraniu? Odpowiedzmy sobie same na to, biorąc pod uwagę, że większość członkiń to kobiety dopiero od 60 lat wzwyż bez ograniczenia. Można słusznie przewidzieć skostnienie takiego Oddziału, do którego nie wchodzą młodsze członkinie. Młodsze jest dość trudno zdobyć z różnych względów, ale trzeba coś robić w tym kierunku, żeby je naszą pracą zainteresować, trzeba życia na naszych zebraiach, żywotności i aktualności w całym jego przebiegu, inaczej zapanuje nuda, która naprawdę jest najgorszym wrogiem w życiu organizacji.

Dobrze, że są i takie Oddziały, z których można brać wzór choćby w pewnej mierze. Trzeba się koniecznie interesować, co i jak robią Oddziały sąsiednie. Niech jeden uczy się na drugim a w każdym razie niech każdy myśli, dąży naprzód, stara się o wnoszenie pewnych nowości do pracy, czy to pod względem form czy metod pracy. Byle prędzej, głębiej i szerzej pojmować naszą pracę, gdyż inaczej będziemy kiedyś ponosić przykre skutki własnych zaniedbań,

Akcja Katolicka — to czyn, działanie, a więc życie twórcze!

Dobrowolna lista ofiar.

Dalsze ofiary nadesłały Oddziały: Nowy Sielec zł. 10.—, Myszków zł. 5.—, Strzemieszyce zł. 5.—, Koszelew - Będzin zł. 5.—, Razem z poprzednio wymienionymi zł. 55.— „Bóg zapłać" — czekamy na dalsze przesyłki.

Nasze ulotki antykomunistyczne.

Przypominamy Oddziałom, szczególnie w Zagłębiu i innych ośrodkach, gdzie daje się mocno we znaki robota komunistów, o na-

szych ulotkach antykomunistycznych „Kobieta wyzwolona" (zielone), a także „Pod czerwonym sztandarem" (różowe) Cena sztuka 1 gr.

Okazowe numery „Gazety dla Kobiet".

Wielu Oddziałom przesyłać będziemy w ciągu kwartału, zaczynając od listopada br. okazowe numery naszego ładnego ilustrowanego pisemka - miesięcznika „Gazety dla Kobiet".

Prosimy wszystkie Oddziały, żeby najdalej od 1.I.38 r. zaabonowały to pismo, i starały się szerzyć możliwie najwięcej wśród ogółu członkiń. Długie wieczory zimowe sprzyjają szerzeniu czytelnictwa wśród ludzi.

Zwolnienie od podatku od lokali.

Starania Centrali Krajowej w Ministerstwie Skarbu o zatwierdzenie, że organizacja nasza jest zwolniona od podatku od zajmowanych lokali, została uwieńczona pomyślnym skutkiem. O powyższej decyzji mówi okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 6.IX. b. r. L. D. U. 27.564/3/37.

KRONIKA.

W październiku i listopadzie zwizytowano następujące Oddziały: 1 — Kłobucko, 2 — Gorzkowice, 3 — Krzepice, 4 — Praszka, 5 — Panki, 6 — Kłomnice, 7 — Piaski. 8 — Osjaków, 9 — Milowice, 10 — Bolesławiec, 11 — Pogoń, 12 — Niwka, 13 — Wieruszów, 14 — Czeladź, 15 — Łazy, 16 — Niegowonice, 17 — Będzin, 18 — Sosnowiec N.M.P., 19 — Sielec Nowy, 20 — Ząbkowice, 21 — Gołonóg, 22 — Sielec Stary, 23 — Strzemieszyce, 24 — Dąbrowa Górnicza, 25 — Porąbka, 26 — Zagórze, 27 — Będzin-Koszelew, 28 — Konopiska, 29 — Gidle, 30 — Żytno, 31 — Przyrów, 32 — Złoty Potok, 33 — Kam. Polska, 34 — Siewierz, 35 — Siemonia, 36 — Grodziec, 37 — Zawiercie.

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY MĘSKIEJ

Pierwszy rozkaz w sprawie zlotu.

W przyszłym roku zjeżdżają się druhowie ze wszystkich Stowarzyszeń na zlot ogólnopolski. Będzie rojno, gwarno i radośnie. Gdzie będzie zlot? Jakie będą koszta udziału w zlocie? Czy będą zniżki? Co trzeba zabrać na zlot? Jakie będą kwatery? Co będziemy śpiewali na zlocie? Jakie będą sekcje? Czego się uczyć na zlot? Jak się ubrać? Jak się w ogóle przygotować na zlot?

O tym wszystkim pisze i będzie pisał głównie „Przyjaciel Młodzieży", nasze ogólnopolskie pismo KSMM, które wychodzi w Poznaniu (ul. Pocztowa 15, PKO 202.768).

Dlatego też, jeśli chcecie wiedzieć co trzeba o zlocie, jeśli pragniecie, aby nasz zlot udał się pod każdym względem — trzeba abonować „Przyjaciela Młodzieży".

To też w sprawie zlotu tak brzmi *Rozkaz nr. I:*

Oddziały, które „Przyjaciela" dotąd nie abonowały, natychmiast to uczynią Opłata za „Przyjaciela" wynosi: przy abonowaniu od 1 — 9 egzemplarzy 20 gr. za egzemplarz, od 10 egz. wzwyż — 15 gr. za egz. miesięcznie (1/2 grosza dziennie).

Co będziemy śpiewali na zlocie.

Mamy nowe, bardzo piękne piosenki organizacyjne. Nowe słowa i nowe melodie — aż miło posłuchać! Niektóre z nich będziemy śpiewali na naszym przyszłorocznym zlocie.

Co w ogóle będziemy śpiewali razem? — Mszę św. „My chcemy Boga", hymn narodowy, organizacyjny i 3 piosenki organizacyjne „Ostro iść, druhowie", „Przed nami" oraz „KSM gromady".

Te dwie ostatnie piosenki wraz z nutami są wydrukowane w listopadowym numerze naszego pisma „Przyjaciel Młodzieży". (Jest to numer podwójnej grubości, przynosi na nasze święto listopadowe kilkanaście bardzo ciekawych artykułów, które każdy druh powinien przeczytać). Jeśli „Przyjaciela" dotąd jeszcze nie abonujecie trzeba go natychmiast zamówić w „Ostoi" Poznań, Pocztowa 15, PKO 202.768. Pismo to będzie przynosiło główne wiadomości o naszym zlocie. Napiszcie do „Ostoi" po egzemplarze okazowe.

Przezrocza filmowe wraz z odczytami.

Aktualne pomoce oświatowe w sezonie zimowym.

Liga Katolicka, dzięki poparciu J. E. Ks. Biskupa Adamskiego, uruchomiła wytwórnię przeźroczy filmowych na tematy katolickie z dziedziny dogmatycznej, liturgicznej, misyjnej, z historii kościelnej, apologetyki, hagiografii, sztuki kościelnej i Akcji Katolickiej. W krótkim czasie Liga Katolicka wypuszcza pierwsze serie przeźroczy. Będą one wielką pomocą w nauce religii i w stowarzyszeniach należących do Akcji Katolickiej. Do każdej serii przeźroczy dodany jest obszerny objaśniający tekst, opracowany przez fachowców z danej dziedziny. Kierownictwa Oddziałów znajdą w tych przeźroczach i referatach bogaty materiał odczytowy i pierwszorzędną pomoc naukową. Przeźrocza są rozmiarów normalnej taśmy filmowej 35x20 mm.

Najbardziej polecenia godne serie przeźroczy już gotowych (przy zamówieniach należy podać znak, numer oraz tytuł serii):

SB. 102. Nowy Testament. Obr. 51. Cena 9 zł.

SB. 103. Chrystus Zbawiciel. Obr. 65. Cena 10 zł.

S. 304. Bazylika św. Piotra w Rzymie. Obr. 53. Cena 9 zł.

S. 305. Zbiory sztuki w Watykanie. Obr. 50. Cena 9 zł.

SB. 312. Śladami Matki Boskiej w Ziemi św. Obr. 66. — 9 zł.

S. 401. Z życia polskich misyj w Rodezji. Obr. 66. Cena 9 zł.

SB. 402. Toren misyjny Kenia w Afryce wschodniej. Obr. 40. Cena 8 zł.

SB. 502. Święty Piotr, pierwszy papież. Obr. 39. Cena 8 zł.

SB. 504. Św. Karol Boromeusz. Obr. 53. Cena 9 zł.

SB. 517. Św. Wincenty à Paulo. Obr. 43. Cena 8 zł.

SB. 520. Pustelnicy i Ojcowie Kościoła. Obr. 53. Cena 9 zł.

S. 523. Brat Albert. Obr. Cena 8 zł.

SB. 815. Papiestwo i sztuka. Obr. 57. Cena 9 zł.

SB. 909. Rafael Santi. Obr. 50. Cena 7 zł.

SB. 908. Leonardo da Vinci. Obr. 55. Cena 7 zł.

Wiele bardzo ciekawych filmów jest w przygotowaniu. Zamówienia i po informacje zgłaszać się do Ligi Katolickiej, Katowice, ul. Piłsudskiego 58.

Wielką usługę w pracy oświatowej oddają przeźrocza, też za wszelką cenę powinniśmy postarać się, aby każdy Oddział posiadał niewielki. ale bardzo praktyczny aparat do wyświetlań z taśmy filmowej „Ornak". Nabyć taki aparat można w Warszawie, ul. Polna 64, firma „Ornak". — Cena takiego aparatu wynosi ok. 220 zł. Nie przerażajmy się ceną, bo jeśli niektóre Oddziały już posiadają, dlaczegóżby nasz oddział miał nie posiadać? Dla młodych wszystko możliwe!

Prosimy dobrze przestudiować i dobrze zapamiętać.

STAROSTA POWIATOWY CZĘSTOCHOWSKI
Nr. P. 5|37

Częstochowa, dnia **16|X.1939** r.

W sprawie wyjednywania zezwoleń na urządzenie publicznych przedsięwzięć rozrywkowych. —

Do Zarządu
Katol. Stow. Młodzieży Męskiej i Żeńskiej
w Częstochowie.

Sprawy urządzania publicznych przedsięwzięć rozrywkowych unormowane zostały już w roku 1933 rozporządzeniem Prezydenta Rz. P. z dnia 27.X.1933 r. ogłoszonym w Dzienniku Ustaw R.P. Nr. 85, poz. 632 z tegoż roku. Sposób zaś wykonania powyższego rozporządzenia podstawowego określony został w rozporządzeniu wykonawczym Min. Spraw Wewn. z dnia 28 grudnia 1933 r. ogłoszonym w Dzienniku Ustaw Nr. 103, poz. 801.

Aczkolwiek wzmiankowane przepisy obowiązują już od przeszło 4-ch lat sprawy te nie zostały dotychczas należycie postawione przez Stowarzyszenia i organizacje społeczne skutkiem czego załatwianie tych spraw przez Starostwo połączone jest z trudnościami, które w wielu wypadkach mają ujemne skutki dla samych wnioskodawców.

W szczególności wyjednywanie pozwoleń na różnego rodzaju dorywcze imprezy rozrywkowe oraz ich zgłaszanie nie odpowiada

wymogom zarówno samego rozporządzenia Prez. R. P. wyżej wskazanego jak i przepisom wykonawczym Min. Spr. Wewn.

W celu uporządkowania powyższych spraw podaję niżej wskazówki co do wymogów, jakim winny odpowiadać podania o udzielenie zezwoleń względnie zgłoszenia dorywczych, publicznych imprez rozrywkowych urządzanych przez Stowarzyszenia i organizacje społeczne i proszę o wydanie wszystkim oddziałom tamt. stowarzyszenia odpowiednich instrukcyj.

W myśl art. 2 rozporządzenia Prezydenta R. P. urządzanie rozrywek podlegających temuż rozporządzeniu wymaga zezwolenia władzy, którą w danym wypadku jest władza administracji ogólnej I instancji t.j. Starostwo. Jednakże Minister Spr. Wewn. władny jest w drodze rozporządzeń określać przedsięwzięcia rozrywkowe co do których wystarczy li tylko zgłoszenie oraz ustalić sposób i warunki takich zgłoszeń, a także uprawnienia władz w stosunku do zgłaszanych przedsięwzięć.

Powyższe postanowienie znalazło wyraz w § 1 rozporządzenia Ministra Spr. Wewn. z dnia 28 grudnia 1933r. stanowiącym, że:

1) przedsięwzięcia rozrywkowe w lokalach za wyjątkiem przedstawień teatralnych wolne są od obowiązku uzyskania pozwoleń przewidzianych w wymienionym wyżej rozporządzeniu Prezydenta R.P. natomiast mają być zgłaszane powiatowej władzy administracji ogólnej właściwej do miejsca przedsięwzięcia,

2) Zgłoszenie powinno być dokonane najpóźniej na 3 dni przed dniem produkcji lub pokazów, licząc w tym terminie od otrzymania zgłoszenia przez władzę.

Sposób dokonania zgłoszeń oraz dane, jakie zgłoszenie winno zawierać określa § 3 rozporządzenia Min. Spr. Wewn. opiewający: podanie o pozwolenie względnie zgłoszenie winno zawierać dane:

a) kto, kiedy, gdzie (w jakiej miejscowości i lokalu wzgl. na jakim obszarze) i jakie przedsięwzięcie prowadzić zamierza,

b) jakie posiada ku temu kwalifikacje i

c) jakie posiada środki techniczne i zasoby majątkowe.

Ponadto jeżeli o pozwolenie ubiega się osoba prawna (stowarzyszenie, organizacja społeczna oparta na zarejestrowanym statucie w podaniu winno być wskazane, kto ma być odpowiedzialnym kierownikiem przedsięwzięcia oraz na jakiej podstawie dotycząca osoba prawna swą osobowość prawną uzyskała.

Następnie organizatorzy przedsięwzięć dorywczych produkcjami słownymi winni nadto wskazać, kiedy i przez jaką władzę utwór słowami mający być produkowanym był aprobowany, o ile utwór wymaga aprobaty. Jeżeli utwór wymagający aprobaty nie był aprobowany należy do podania dołączyć egzemplarz z tekstem słownym w jednym egzemplarzu, przy czym o ile utwór pisany jest w języku nie polskim należy dołączyć tłumaczenie w języku polskim.

Wyjaśniam, że do dorywczych przedsięwzięć rozrywkowych nie wymagających formalnego zezwolenia władzy zalicza się zabawy publiczne, urządzane w lokalach zarówno własnych jak i wynajętych, natomiast przedstawienia teatralne (amatorskie) wymagają zezwolenia, jak również i zabawy publiczne urządzane nie w lokalu, a więc wszelkiego rodzaju zabawy, majówki itp. urządzane pod gołym niebem wymagają formalnego zezwolenia. Zarówno podanie o zezwolenie jak i zgłoszenia winny bezwarunkowo odpowiadać wymogom § 1 i 3 rozp. Min. Spr. Wewn. W celu uproszczenia załatwienia z tym, że ile chodzi o imprezy, wymagające pozwolenia, podania winny być wnoszone w takim terminie przed samym terminem urządzenia imprezy, by ewent. żądanie ze strony Starostwa uzupełnienia podania niezbędnymi danymi, łącznie z ostatecznym załatwieniem podania mogło być uskutecznione przed terminem imprezy.

Odnośnie zgłoszenia imprezy w lokalu (za wyjątkiem przedstawień teatralnych) to przedstawia się następująco: np. zabawa w lokalu ma być urządzona 15.X w tym wypadku zgłoszenie winno być złożone w Starostwie najpóźniej w dniu 12.X co jednak nie znaczy, by samo zgłoszenie nie miało być złożone wcześniej, 3-dniowy bowiem termin jest już terminem ostatecznym.

Co do przedstawień teatralnych oraz zabaw urządzanych na wolnym powietrzu, podania o zezwolenie należy wnosić o wiele wcześniej, niż zgłoszenia, a to w celu należytego rozpatrzenia sprawy wydania odpowiednich zarządzeń porządkowych organom policyjnym przez Starostwo wzgl. wydania w przepisanym terminie zakazu urządzenia imprezy o ile względy bezpieczeństwa i porządku publicznego lub też inne ważne przyczyny tego wymagają.

Z tytułu powyższego żadne ze stowarzyszeń, czy organizacyj społecznych nie będzie narażone na straty materialne, gdyż w większości wypadków stowarzyszenia te korzystają bądź z ustawowych (stowarzyszenia wyższej użyteczności publicznej) bądź z indywidualnych zwolnień od opłat stemplowych, za czym uzyskanie zezwolenia nawet na kilkanaście dni przed samą imprezą będzie raczej korzystnym dla urządzającego. Co do organizacji i stowarzyszeń społecznych nie korzystających ze zwolnienia od opłat stemplowych, mogą być czynione pewne odstępstwu od wyżej wskazanych zasad li tylko w wyjątkowo uzasadnionych wypadkach np. gdy dana organizacja nie posiada własnego lokalu, bądź też niezbędnych rekwizytów dla urządzenia imprezy. I w tym wypadku zarówno zgłoszenie jak i podanie o zezwolenie winno być złożone w Starostwie conajmniej na 3 dni pełne przed terminem imprezy przy czym w podaniu należy wskazać przyczyny opóźnienia.

Zaznaczam kategorycznie, że podania i zgłoszenia dokonywane

w przyszłości, a nie odpowiadające powyższym wskazówkom będą zwracane do uzupełnienia, bądź załatwiane negatywnie (zakaz — odmowa). Dodatkowo nadmieniam, że niewymagają aprobaty przeznaczone do produkcji utwory słowne (sztuki teatralne itp.) znanych ogólnie autorów.

Jednocześnie proszę o wydanie zarządzenia oddziałom, by uiszczały opłaty należne na rzecz P.C.K. i Fundusz Pracy bez konieczności wdrażania kroków egzekucyjnych ze strony właściwych Zarządów Gminnych i Miejskich, niezwłocznie po obliczeniu wyniku kasowego dotyczącej imprezy.

STAROSTA
wz. (—) J. Libucha
Wicestarosta.

Korespondencyjne kursy Techniczno-kreślarskie „Wiedza Techniczna".

W Warszawie, Traugutta 6, przeprowadzane są 10-cio miesięczne korespodencyjne kursy techniczno-kreślarskie, powołane do życia w celu dania społeczeństwu zastępu wykwalifikowanych sił kreślarskich. Kursy te przeprowadzone pod fachowym kierownictwem inżynierów specjalistów dały chleb już niejednemu uczniowi.

Opłata za całość nauki wraz ze skryptami, podręcznikami, tematami, wyjaśnieniami i t. p. wynosi 100 zł., płatne w 10-ciu ratach miesięcznych po 10 zł.

Wiadomość powyższa jest szczególnie ważna dla druhów z Zagłębia, którzy powinni wykorzystać okazję. Po skończonym kursie absolwent otrzymuje posadę.

Zgłoszenia kierować do KSMM w Częstochowie. Szczegółowych informacji udzielimy po zgłoszeniu. Na uczniów mogą się zgłaszać tylko druhowie z KSMM, którzy ukończyli szkołę powszechną. Niezamożni mogą otrzymać ulgi, o które należy zwracać się do naszgo Stowarzyszenia.

Premiowane książeczki oszczędnościowe PKO.

Pocztowa Kasa Oszczędności wypuściła nowe książeczki oszczędnościowe, serii V. Co miesiąc wpłaca się po 5 zł. Książeczki te są nagradzane: co trzy miesiące odbywa się losowanie. Można wygrać 50, 100, 250 albo 500 zł. Książeczkę taką można otrzymać w każdym urzędzie pocztowym. Uczmy się oszczędzać za młodu!

Program wyszkolenia.

Zbliża się okres intensywnej pracy oświatowej w naszych oddziałach KSMM, która jest podstawą działalności i wpływu, jaki mają wywierać nasze organizacje na stosunki społeczne i gospo-

darcze naszego życia. Trudno bowiem wyobrazić sobie apostolską działalność druha, który nie będzie do tego przygotowany przez pracę oświatową.

Dlatego też wiele miejsca oddziały musiały poświęcać sprawie stworzenia sobie odpowiedniego planu wyszkolenia.

Od roku ubiegłego mamy już pod tym względem pracę ułatwioną, gdyż został opracowany jednolity program wyszkoleniowy zawarty w „Pierwszej Książce KZMM", która powinna się znaleźć w ręku każdego druha, a już bezwzględnie w każdym Oddziale.

Możemy śmiało powiedzieć, że Oddział który nie przerabia „Pierwszej Książki", nie spełnia swego zadania podstawowego i praca jego jest tylko powierzchowna i dorywcza.

W okresie zimowym Stowarzyszenie urządza odprawy dla kierownictw, na których druhowie wykażą się swoimi wiadomościami z „Pierwszej Książki". Jeżeli więc jest jeszcze kierownictwo, które ma zaległości, to niech na gwałt zakasze rękawy i zabierze się do pracy. Jeśli znajduje się taki oddział, który nie posiada „Pierwszej Ksiązki", to powinni ją natychmiast zakupić w Składnicy DIAK, cena kompletu t. j. „Pierwsza Książka KSMM" i wskazówki metodyczne — 2 zł.

Stowarzyszenie przygotowuje statystykę oddziałów posiadających „Pierwszą Książkę".

Najwyższy czas.

I. Walne zebranie: Za miesiąc pozostawimy znów za sobą jeden rok trudów, wysiłków i zmagań o urzeczywistnienie naszych ideałów organizacyjnych. Za miesiąc rozpoczniemy, nowy rok pracy dla Kościoła i Państwa. Nim jednak staniemy do nowego warsztatu pracy, należy się zastanowić, co zrobiliśmy dotychczas. Taką chwilą zastanowienia jest w naszych oddziałach KSMM — *Walne zebranie,* które obowiązkowo muszą się odbyć w miesiącu *grudniu.*

Kierownictwo przed zebraniem powinno przygotować dokładne sprawozdanie z całorocznej działalności oraz zwołać Komisję Rewizyjną, której należy przedłożyć sprawozdanie i księgi.

II. Formularze sprawozdawcze. W grudniu roześlemy Oddziałom formularze sprawozdawcze, które po dokładnym wypełnieniu należy: jeden egzemplarz przesłać do KSMM w Częstochowie do dnia *15 stycznia,* drugi zaś do swojego okręgu, a trzeci zachować w aktach oddziału.

III. Program pracy. Nowe Kierownictwa powinny opracować szczegółowy programy pracy na rok 1938, uwzględniając program Zarządu Stowarzyszenia, który podamy w numerze styczniowym „Czynu Katolickiego". Programy te wraz ze sprawozdaniami rocznymi należy przesłać do Stowarzyszenia.

Jednocześnie przypominamy nowym Kierownictwom o obowiązku zawiadomienia Starostwa o zmianach osobowych w kierownictwie (podać adresy i wiek) oraz o zmianie adresu lokalu.

Odprawy Kierownictw.

W okresie zimowym Stowarzyszenie organizuje jednodniowe odprawy dla kierownictw. Na odprawy, które odbędą się w początkach grudnia, należy delegować przypuszczalnych członków kierownictwa. Odprawy odbędą się w terminach i miejscowościach następujących:

Dnia 7.XII — Wieruszów, 9.XII — Bolesławiec, 11.XII — Wieluń, 13.XII — Praszka, 15.XII — Danków, 17.XII — Pajęczno, 22.II 1938 r. — Gorzkowice, 24.II — Dmenin, 26.II — Gidle, 27.II — Mstów. 3.III — Częstochowa, 5.III — Kłobucko, 7.III — Żarki, 9.III Zawiercie, 11.III — Sączów, 13.III — Dąbrowa Górnicza, 20.III — Sosnowiec.

Odprawy rozpoczynać się będą *punktualnie* o godz. 10-tej rano, a kończyć się będą przed wieczorem.

Wybór miejsca do którego ma przybyć Oddział na odprawę pozostawiamy Druhom, byleby tylko każdy oddział wziął udział w odprawie. Te oddziały, u których odbywać się będą odprawy, prosimy o przygotowanie sali oraz herbaty dla gości. Druhowie przybywający na odprawy powinni zabrać z sobą jedzenie albo pieniądze.

Kursy oświatowe.

Dla ułatwienia pracy nowym kierownictwom oraz dla pogłębienia wiedzy społecznej w związku z nowym hasłem Episkopatu: „Katolickie zasady społeczne, podstawą socjalnej przebudowy świata", zorganizujemy kursy oświatowe, które odbędą się:

Dnia 5 i 6.I.1938 — w Wieluniu, 8 i 9.I — w Wieruszowie, 15 i 16.I — w Pajęcznie, 22 i 23.I — w Radomsku, 28, 29 i 30.I — w Częstochowie, 31.I, 2 i 3.II — w Sosnowcu, 4, 5 i 6.II — w Dąbrowie Górn., 12, 13.II — w Zawierciu, 19, 20.II w Częstochowie,

UWAGA: Wykłady na kursach w Częstochowie (dn. 28, 29 i 30.I), w Sosnowcu i Dąbrowie, odbywać się będą tylko w godzinach wieczorowych, a w pozostałych miejscowościach i w Częstochowie w dniach 19 i 20.II przez całe dwa dni.

W kursach obowiązkowo powinni wziąć udział członkowie kierownictw — inni druhowie bardzo pożądani. —

Miejsce kursu, tak jak i przy odprawach dokąd należy przybyć, pozostawiamy do wyboru. Zgłoszenia na kursy kierować do KSMM w Częstochowie do dnia *20 grudnia b. r.*

Dalsze szczegóły o kursach i warunkach pobytu podamy w numerze styczniowym „Czynu Katolickiego".

KATOL. STOW. MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ

Zagłębie Dąbrowskie pod hasłem wizytacji.

W ostatnich dniach października i pierwszych listopada drh. Prezeska i drh. Sekr. Generalna zwizytowały wszystkie Oddziały w Zagłębiu. Miło nam było odwiedzić druhny i na miejscu stwierdzić, jak Wam idzie praca, na jakie trudności napotykacie i udzielić rad i wskazówek na miejscu.

Ogólnie biorąc wrażenia nasze jednakże nie są radosne i wesołe. Przekonałyśmy się, że Zagłębie jest na wielu odcinkach w naszej pracy zaniedbane. Pierwszą książkę KZMŻ niektóre oddziały dopiero kupiły i narazie oglądają ją z zewnątrz — tak dosłownie, wiedzą jak wygląda okładka. To, co w niej się znajduje jest dla druhen nie ciekawe. A szkoda, bo tak wiele z Was nie zna tego, co piszą w I-szej książce.

Zastałyśmy niektóre Oddziały jakgdyby na „wymarciu". Prezeska i sekretarka na zebranie nie przyszły, ani też nie usprawiedliwiły swojej nieobecności. Oddział czuł się źle „bez głowy", nie odpowiadał na różne pytania, czuł się zawstydzony i upokorzony. Musiałyśmy same radzić, co robić dalej — postanowiłyśmy wpłynąć na zwołanie nadzwyczajnego zebrania walnego, wybrać nowe kierownictwo i zabrać się energicznie do pracy. Grono druhen, bez kierownictwa na zebraniu rozstrzygało w dużym stopniu samodzielnie o dalszych losach Oddziału.

Centrala stawiała jasne i proste warunki. Ciągła i poważnie traktowana praca ma być podstawą istnienia naszych Oddziałów, instrukcje i wskazówki Oddziały otrzymały i mogą je stale otrzymywać. I-szej Książki KZMŻ lekceważyć nie wolno. Stowarzyszenie wierzy mocno, że słowa zachęty i wskazówki przyczynią się do ożywienia naszej pracy — inaczej bowiem musiałoby dojść do tej ostateczności, że z dniem 1.I.38r. te właśnie śpiące oddziały zostały by skreślone z wykazu zarejestrowanych. Mamy nadzieję, że do tego nie dojdzie. Zbudźcie się „senne" Oddziały i zabierzcie się energicznie do pracy, a prześcigniecie jeszcze te, które stanęły już na pewnym poziomie i niestety nie idą dalej. Przypominamy im i ostrzegamy raz jeszcze, że tym samym zaczną się wnet cofać!

Z wszystkich Oddziałów pracujących na terenie Zagłębia na wyróżnienie szczególne *zasługuje Stary i Nowy Sielec*. Brawo Druhny! Trzymajcie się dobrze i idźcie stale i wytrwale naprzód — bo kto nie idzie naprzód, ten się cofa.

Sprawa wyjednywania zezwoleń na urządzanie publicznych przedsięwzięć rozrywkowych.

Wyjaśnienia zamieszczone w tej sprawie w kolumnie KSMM w całości stosują się także do Oddziałów Żeńskich. Prosimy Kierownictwa Oddziałów, żeby na zebraniach swoich dokładnie je przestudiowały i ściśle je wykonywały.

Wykaz Żeńskich Zespołów P. R.

Zestawienie przeprowadzonych w roku 1937 zespołów przysposobienia rolniczego (patrz kolumna KSM.) mówi nam o pewnym postępie Oddziałów Żeńskich na tym odcinku pracy. Wierzymy w to, że w roku 1938 będzie jeszcze dużo więcej zespołów, przecież większość Oddziałów w naszej diecezji jest wiejskich. 58 zespołów a 377 konkursistek to jest stanowczo za mało — niech nas będzie w przyszłym roku jeszcze raz tyle. Każdy Oddział wiejski ma zespół P. R.!

Co robimy w grudniu?

Poważnym majestatycznym krokiem zbliża się nieodwołalnie koniec roku kalendarzowego, a z nim dużo, b. dużo pracy, o której musi Kierownictwo pamiętać Najważniejsze to:

1 — przygotowania do walnego zebrania,
2 — przygotowania sprawozdań,
3 — ułożenie programu pracy,
4 — wyrównanie zaległości w Stowarzyszeniu i DIAK,
5 — urządzenie opłatka,
6 — pamięć o członkiniach, które wyjechały za granicę.

I. Walne zebranie odbywa się w styczniu. W związku z nim Kierownictwo ma do wypełnienia pewne czynności, które można podzielić na: a) czyności przed zebraniem — przygotowawcze, b) w czasie zebrania, c) po zebraniu.

a) czynności przed zebraniem walnym: Kierownictwo na swoim zebraniu 1) omawia sprawozdania poszczególnych członków kierownictwa, także naczelniczki, bibliotekarki, zastępowych, kierowniczek kółek i sekcyj, 2) przygotowuje program pracy na przyszły rok, 3) omawia kandydaturę do kierownictwa, 4) zwołuje komisję rewizyjną celem przeglądu księgowości i kasy, 5) ustala porządek zebrania walnego, termin i zaprasza członkinie zwykłe, wspierające, współpracujące.

b) czynności w czasie zebrania: Kierownictwo wyznacza przewodniczącą (prezeska, lub prosi się członkinię współpracującą) która prowadzi zebranie walne wg. porządku: 1) Zagajenie, 2) śpiew, 3) odczytanie protokółu z ostatniego zebrania walnego, 4) sprawozda-

nia kierownictwa, 5) sprawozdania z komisji rewizyjnej, 6) przyjęcie i zatwierdzenie sprawozdań, 7) wybór kierownictwa, 8) przedłożenie programu pracy, 9) wnioski, 10) odczytanie protokółu z zebrania walnego, 11) zakończenie.

c) czynności po zebraniu. Po walnym zebraniu Kierownictwo omawia: 1) pisemne zatwierdzenie prezeski przez Ks. Asystenta Oddziału, 2) podanie wybranego kierownictwa do Stowarzyszenia (nazwiska, imię, adres i funkcję nowowybranego członka kierownictwa (w przeciągu 10 dni załatwić), 3) wysyłkę sprawozdania i programu pracy do Stowarzyszenia, 4) ułożenie pracy na najbliższy kwartał.

II. Przygotowanie sprawozdań patrz „Czyn Kat". nr. 11/37r.

III. Ułożenie programu pracy. Ażeby praca była owocna musi posiadać program. Kierownictwo musi więc ułożyć program roboty organizacyjnej w Oddziale. Radzimy program pracy układać wg. następujących działów naszej pracy organizacyjnej przechodząc w kolejności każdy miesiąc.

1) dział religijny: np. a) kwadranse ewangeliczne, katechizmowe, b) komunie św. kwartalne, miesięczne, c) rekolekcje, d) utworzenie sekcyj, e) praca w sekcjach itd.

2) dział oświatowy: np. a) referaty — (na temat hasła o katolickich zasadach społ.), b) abonowanie czasopism, c) zainteresowanie biblioteką itd.

3) dział organizacyjnej pracy: np. a) terminy zebrań, b) terminy posiedzeń kierownictwa, c) terminy zbiórek zastępu, d) terminy świetlicowych zajęć, e) tworzenie świetlicy, zastępów, sekcyj, f) wysłanie na kursa, obozy itd. g) ustalenie terminu wysyłki składki do Stowarzyszenia, h) itd. itd.

4) dział praktyczny. np. a) kursa praktyczne, (jakie i terminy) b) wystawy po kursach, c) założenie zespołu p.r., d) itd. itd.

5) dział urozmaiceń: np. a) urozmaicenia na zebrania, b) akademie (jakie i kiedy) c) przedstawienia d) itd. itd.

6) dział w.f. np. a) zbiórki kółka w.f., b) wycieczki, c) odwiedzanie sąsiednich Oddziałów. d) itd. itd.

IV. Kierownictwa niechaj nie zapominają o ciążącym na nich obowiązku *wysłania wszelkich zaległości* w Stowarzyszeniu i DIAK.

V. Kierownictwa niech pamiętają o urządzeniu *„Opłatka"* dla swych członkiń, a może także pomyślałyby o urządzeniu „Opłatka" dla członków wszystkich kolumn AK lub dla biednych dzieci?

VI. Kierownictwa niechaj pamiętają także *o druhnach, które opuściły nasze oddziały wyjeżdżając za granicę.* Napiszcie do nich przesyłając im z okazji nadchodzących świąt życzenia i opiszcie swoją pracę w organizacji. Z pewnością dla niejednej list taki będzie wielką radością, pociechą na obczyźnie i miłym wspomnieniem chwlj spędzonych wśród druchen w ognisku.

Październikowe i listopadowe odprawy dla kierownictw.

Stosownie do okólnika naszego 11/37 podajemy dalsze wykazy, które Oddziały — Kierownictwa stawiły się na egzamin z I-szej książki KZMŻ.

Szczególnie dobrze i starannie były przygotowane Kierownictwa z Oddziałów: Wieluń, Praszka, Czajków i Mokrsko.

Druhny z Mokrska wyróżniły się jeszcze gościnnością, którą okazały wszystkim przyjezdnym kierownictwom podejmując je śniadaniem. Ciastka, babki, placek i herbata — wszystko przyrządzone przez druhny było miłe dla oka, no i wyjątkowo smaczne.

Krzepice — Zołnowska, prezeska — Suchańska, bibliotekarka — Kasprzakówna, skarbniczka — Wojcikówna, sekretarka.

Starokrzepice — Drosiówna, prezeska — Wąsińska, sekretarka.

Jaworzno — Pągowska, prezeska.

Praszka — Stankowska Józefa, prezeska — Kowalska Helena — Patykiewiczówna Franciszka, zastępowa — Garncarkówna Helena — Parusińska Lucyna — Nalichawska Helena — Kowalczykówna Agnieszka — Kostrzewianka Helena — Krajnatówna Maria, zastępowa.

Panki — Szczurowska — prezeska.

Bór Zapilski — Zejlerówna Aniela, prezeska.

Truskolasy — Brzęczkówna, prezeska — Kozakówna Aniela, sekretarka.

Przystajń — Ambrozówna, vice prezeska — Pisulanka, skarb.

Kłobucko — Głąbówna Stanisława, prezeska — Kłosowska, sekretarka — Wiórówna, bibliotekarka — Drożdżówna, gospodyni.

Miedźno — Maklesówna Stanisława, prezeska • — Psinkówna, skarbniczka.

Wieluń — Błaszczykówna Stanisława, prezeska — Błaszczykówna Cecylia, sekretarka — Błaszczykówna Maria, naczelniczka Nowakowska, skarbniczka — Zajdlicówna, gospodyni — Seibisówna, bibliotekarka — Paraszkówna Irena — Uznawska Józefa.

Dzietrzniki — Stochmiałkówna, prezeska — Grodówna Wanda, sekretarka — Gańdówna Helena, zastępowa.

Czarnożyły — Kozłowska, vice prezeska.

Ruda — Włodarczykówna, sekretarka — Adrianowiczówna Irena, naczelniczka — Jańska Zofia, zastępowa.

Czastary — Wróblewska Helena, sekretarka.

Kraszewice — Sikorówna Stanisława — Kozłowska Krystyna — Solecka Anna — Uszczkówna Maria, skarbniczka — Kurdykówna — Kosmalówna Helena — i druhna sekretarka.

Czojków — Stępniówna Weronika, prezeska — Wysotówna Wacława, sekretarka — Skorupówna Jadwiga, bibliotekarka.

Lututów — Lewandowska Melania — Kołodziejczykówna Wanda.

Cieszęcin — Golcówna Helena, prezeska.

Galewice — Dębska Antonina, prezeska.

Częstochowa — par. św. Rocha, Michalakówna Maria, bibliotekarka.

Biała — Pacudówna Jolanta, prezeska.

Rędziny — Korpisówna Kazimiera, prezeska — Korpisówna Monika, sekretarka.

Działoszyn — Łucka Zofia, prezeska — Tkaczyńska Maria, sekretarka — Pacakówna Cecylia, skarbniczka.

Osjaków — Łyczkówna Maria, prezeska — Świątkówna Maria, sekretarka — Jarzębska Walentyna, naczelniczka — Golbówna Janina, bibliotekarka — Zebiedówna Stanisława — Dudkówna Maria, vice bibliotekarka.

Bolesławiec — Chmielewska Kazimiera, prezeska — Lutażewiczówna Alicja, skarbniczka — Liniewiecka Zofia — Chmielewska Zofia, vice sekretarka.

Mokrsko — Królakówna Adela — Tertakówna Stanisława, sekretarka — Gaikówna Joanna, skarbniczka — Królakówna Iza, naczelniczka.

Skomlin — Reszkówna Anna, prezeska — Zarembianka Władysława, sekretarka — Garyżanka Regina, skarbniczka.

Dzietrzkowice — Mertówna Zofia, skarbniczka.

Wieruszów — Tarnowska Stanisława, sekretarka — Dusiówna Teresa, vice sekretarka — Golańska Helena, gospodyni — Słowikowska Agnieszka, przod. p. r. — Magottówna Gabrelia, prezeska — Bryłkówna, zastępowa — Grądzielówna, vice prezeska.

KRONIKA.

Zwizytowane zostały Oddziały: Piaski, Osjaków, Milowice, Pogoń, Bolesławiec, Niwka, Wieruszów, Czeladź, Łazy, Niegowonice, Będzni, Łęka, Sosnowiec N. M. Panny, Ząbkowice, Sielec Nowy, Gołonóg, Sielec Stary, Strzemieszyce Dąbr. Górnicza, Porąbka, Zagórze, Będzin-Koszelew, Niemce, Konopiska.

C A R I T A S

O propagandę idei miłosierdzia chrześcijańskiego.

(dokończenie)

Dość długo urządzenie wieczornicy, która mogła by się stać jednym ze skutecznych środków propagandy idei miłosierdzia natrafiało na duże trudności. Jednym z głównych powodów był brak

odpowiedniego zbioru wierszy, inscenizacji, dialogów i monologów. Obecnie jednak trudność ta całkowicie odpada.

Wydana ostatnio w Poznaniu nakładem „Ostoi" nie duża stosunkowo ale b. bogata w materiał wieczornicowy książka Kaźmierskiej „Błogosławieni Miłosierni" — pozwoli każdemu Stowarzyszeniu przygotować przedstawienie, czy wieczornicę o miłym, b. urozmaiconym programie.

Przewodnią myślą książki jest zdanie ks. Piotra Skargi z kazania z miłosierdziu — „Bez miłosierdzia wiara jest — jak drzewo bez owocu, nadzieja — jako najemnik bez roboty, miłość — jako matka bez dzieci, modlitwa — jako ptak bez skrzydeł, post — jako potrawa bez soli".

W książce znajdziemy piękne deklamacje solowe i chórowe, wykłady uzasadniające głęboko potrzebę szerzenia idei miłosierdzia chrześcijańskiego, mamy opisane typy świętych, którzy na zawsze pozostaną najlepszymi wzorami apostołów miłosierdzia. Poznajemy ks. Skargę, który pierwszy dał w Polsce początek zorganizowanemu dziełu akcji charytatywnej. Wreszcie mamy doskonałe obrazki sceniczne i inscenizacje, które razem mogą się złożyć na b. ładną całość, jeżeli chodzi o propagandę miłosierdzia przy pomocy sceny.

Niektóre z tych rzeczy pisane są dla żeńskich zespołów młodzieży, co naszym Stowarzyszeniom św. Wincentego nie utrudni sprawy, gdyż w każdej niemal parafii znajduje się Oddział Młodzieży Akcji Katolickiej, który stanie gotowy do pracy i z chęcią dopomoże zorganizować wieczornicę.

Serdecznie polecamy naszym Stowarzyszeniom tę książkę i urządzanie wieczornic i przedstawień jako jednego z celowych środków propagandy idei miłosierdzia.

Formularze sprawozdawcze.

W najbliższym czasie roześlemy do wszystkich Stowarzyszeń formularze sprawozdawcze i prosimy bardzo o niezwłoczne wypełnienie ich i przesłanie do Centrali.

Wobec świąt Bożego Narodzenia.

Zbliżające się święta wymagają z naszej strony wytężonej pracy, wyszukiwania coraz to nowych źródeł dochodu, aby nieść pomoc najbiedniejszym. Zróbmy wszystko, co leży w naszej mocy, żeby biedni nad którymi roztaczamy opiekę czuli, że wkładamy w to całe nasze serce, dobre serce chrześcijanina.

Wydawca: Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej. Redaktor: Ks. Stanisław Gałązka

Polskie Zakł. Graf. w Częstochowie, Bieganskiego 10, Tel. 15-93.